

MENTÉSI TERV
a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek,
üzemzavarok és veszélyhelyzetek kezelésére

1. Az eljárás rendje

- 1.1. Egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor a szervezeti egység vezetőjének, távollétében az intézkedésre jogosult vezetőnek haladéktalanul intézkednie kell az emberi élet és javak mentése érdekében.
- 1.2. Ha a tűz vagy más valós vészhelyzet önerőből nem lokalizálható, akkor értesíteni kell a tűzoltóságot, illetve egyéb külső elhárítókat. Külső elhárítók: mentő, rendőrség, katasztrófavédelem, közüzemi szolgáltatókat.
- 1.3. A külső elhárítók közül először a mentőket, tűzoltóságot kell telefonon értesíteni. Az értesítést bárki megteheti. A helyszínen lévők által el nem oltható tüzet az észlelő vagy a helyszínen tartózkodó munkahelyi vezető köteles azonnal jelezni a tűzoltóság felé.
- 1.4. A környezet, a helyszínen tartózkodó munkahelyi vezető riasztása után történjen meg a portaszolgálat, a Munkabiztonsági Koordinációs Osztály vezetőjének, illetve távollétében a helyettesítést ellátó munkavédelmi vezető helyettes értesítése.
- 1.5. A portaszolgálat kötelessége, hogy a helyszínen lévőkől informálódjon, hogy a külső elhárítók értesítése megtörtént-e. Ha nem, akkor kötelessége, hogy a külső elhárítókat értesítse.
- 1.6. Az épületek vészkijáratait megfelelő táblákkal kell megjelölni, a menekülési útvonalat szabadon kell hagyni. A vészkijárati ajtóknál olyan műszaki megoldásokat szabad használni, amely a kimenekülést – a kifelé nyithatóságot – bármely pillanatban lehetővé teszi. Az ajtókat kulccsal zárni nem szabad.
- 1.7. A vészkijárati ajtóknak a menekülés irányába – kifelé – kell nyílniuk.
- 1.8. Rendkívüli eseményeknél mindenki köteles a tőle elvárható módon a mentésben, illetve a további baleset vagy anyagi kár megelőzéséhez szükséges munkában részt venni.
- 1.9. A mentési tervet szervezeti egységenként kell elkészíteni.
- 1.10. Jelen utasításban szereplő Mentési Terv formanyomtatványon szervezeti egységenként meg kell jelölni a mentéshez szükséges személyeket, valamint minden pontozott vonallal megjelölt részt ki kell tölteni.
- 1.11. A mentéshez szükséges személyeket és adatokat a szervezeti egység vezetője jelöli ki illetve adja meg.
- 1.12. A mentési terv munkahelyre vonatkozó részét minden érintett munkavállalóval ismertetni kell.
- 1.13. A mentést és a menekülést évente legalább egy alkalommal gyakoroltatni és a gyakorlat megtartását dokumentálni kell.
- 1.14. A mentés és menekülés gyakoroltatás megtartásáért, dokumentálásáért a szervezeti egység vezetője a felelős.

- 1.15. A szervezeti egység vezetője a gyakoroltatás megtartásába a Munkavédelmi szervezetet Munkabiztonsági Koordinációs Osztályt köteles bevonni.
- 1.16. Az oktatás, illetve munka jellegének megfelelően a mentés és menekülés megszervezéséért a szervezeti egység vezetője felelős.

MENTÉSI TERV
a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek,
üzemzavarok és veszélyhelyzetek kezelésére

A Pécsi Tudományegyetem

.....
(szervezeti egység megnevezése)

teljes területére és minden egységére vonatkozik.

ALKALMAZÁSA MINDENKIRE NÉZVE KÖTELEZŐ!

Vészhelyzet kialakulása:

Természeti csapás, vagy emberi tevékenység okozta hirtelen esemény (pl. robbanás, veszélyes anyagok légtérbe jutása, közúti baleset, munkahelyen, munkavégzéssel összefüggő baleset, káreset, technológiai fegyvelemsértés, műszaki meghibásodás), esetleg szándékosan előidézett egyéb cselekmény által bekövetkezett rendellenes körülmény, amely nagy területre is kiterjed(het) és emberéletet, testi épséget és anyagi javakat veszélyeztet.

Elhárítás vezető:

.....

Az elhárítás vezető távollétében az elhárítás vezetőjének helyettese:

.....

Az elhárítási részfeladatokra a következő munkakörben dolgozókat (neve) jelölöm ki:

Életmentésre és elsősegélynyújtásra:

.....

Rendfenntartásra, pánikhangulat megakadályozására:

.....

Tulajdon tervszerű mentésére:

.....

Mentőegység kikerkező egységeinek eligazítására:

.....

Az egység területén nagyobb kockázatot jelentő veszélyforrások, a veszélyeztetett területek a veszélyforrások helye:

Ssor-szám	Veszélyforrás helye	Veszély jellege	Egy esetleges rendellenes állapot, veszélyhelyzet bekövetkezésekor a veszélyeztetett terület	Intézkedések

Aki a szervezeti egység munkaterületén, vagy annak belátható környezetében vészhelyzetet (tűz, gázömlés stb.) észlel, az köteles a tűzoltóságot és a környezetet riasztani.

Egyéb veszélyhelyzet észlelésekor az észlelő köteles a környezetet, valamint a veszélyhelyzet elhárításában közreműködő vagy intézkedő személyek, elhárítók értesítése érdekében cselekedni. Egyéb veszélyhelyzet pl.: épület, berendezések veszélyt jelentő sérülése, elektromos hálózat meghibásodása, veszélyes anyagnak a környezetet veszélyeztető módon vagy mennyiségben a szállító tároló rendszerből kijutása, időjárás következtében fák veszélyt jelentő módon sérülése stb.

A vészhelyzetet észlelő az észleléskor képességei szerint a rendelkezésre álló módszerekkel, eszközökkel működjön közre a veszélyhelyzet elhárításában, mentésben, a veszélyhelyzet terjedésének megakadályozásában. Nyújtson segítséget az esetleges személyi sérülés esetén.

A veszélyhelyzet felszámolásában mindenki köteles a tőle elvárható módon közreműködni, tevékenykedni. A veszélyhelyzet elhárításában közreműködők saját vagy más személy életét, testi épségét ne veszélyeztessék. Életének és testi épségének kockáztatására senki sem kötelezhető. A veszélyhelyzetben a veszélyeztetett területen tartózkodó személyek is kötelesek a riasztást végrehajtani, a veszélyeztetett területet elhagyni és lehetőség szerint a mentésben közreműködni.

VÉSZHELYZETI FELADATOK

1. Észlelés, jelzés, riasztás

A rendellenes körülményt észlelő a veszélytől függően azonnal köteles jelzést adni vezetője és munkatársai, a környezetében tartózkodó személyek felé. A jelzés történhet személyesen, telefonon, tűz keletkezésekor a tűzjelző berendezés működésbe hozásával és/vagy egyéb gyors és hatásos módon. pl. a környezetben tartózkodókat hangos kiabálással. A riasztáskor riasztani kell az esetleg elzárt munkaterületen, öltözőben tartózkodó személyeket is.

Helyileg a riasztás lehetséges módja:

.....

Riasztáskor használható telefon(ok) helye:

.....

Egyéb információk:

.....

2. Értesítés

Ha a tűz vagy más valós vészhelyzet önerőből nem lokalizálható, akkor értesíteni kell a tűzoltóságot, illetve egyéb külső elhárítókat. Külső elhárítók: mentő, rendőrség, katasztrófavédelem, közüzemi szolgáltatókat pl. E.ON Zrt., Tettye Forrásház Zrt., stb.

A külső elhárítók közül először a mentőket, tűzoltóságot kell telefonon értesíteni. Az értesítést bárki megteheti. A helyszínen lévők által el nem oltható tüzet az észlelő vagy a helyszínen tartózkodó munkahelyi vezető köteles azonnal jelezni a tűzoltóság felé.

A környezet, a helyszínen tartózkodó munkahelyi vezető riasztása után történjen meg a portaszolgálat, a PTE Munkabiztonsági Koordinációs Osztály vezetőjének, távollétében a helyettesítést ellátó munkavédelmi vezető helyettes értesítése.

A portaszolgálat kötelessége, hogy a helyszínen lévőkől informálódjon, hogy a külső elhárítók értesítése megtörtént-e. Ha nem, akkor kötelessége, hogy a külső elhárítókat értesítse.

Tűz esetén a Tűzriadó tervben a tűzjelzésnél előírtak szerint kell eljárni.

A portaszolgálat feladata a helyszínre érkezők elsődleges eligazítása. A helyileg eloltott tüzet is jelenteni kell a PTE Munkabiztonsági Koordinációs Osztálya felé. Értesítés a szervezeti egység területén elhelyezett vagy a gyors riasztás érdekében egyéb telefonokon történhet.

Az értesítés tartalmazza:

- a vészhelyzet pontos helyszínét;
- a veszély fő jellemzőit (pl. robbanásveszély, gázömlés, tűz, stb.),
- emberi élet van-e veszélyben;
- személyi sérülést, sérültek számát;
- anyagi kár, káresemény mértékét;
- a veszélyzóna kiterjedését, a terjedés irányát, ütemét;
- az értesítő nevét, beosztását, elérhetőségét.

Riasztani kell a szervezeti egység területén tartózkodó munkahelyi vezetőt, munkavállalókat, egyéb személyeket, a mentési terv szerint az elhárítás vezetőjeként kijelölt személyt, távollétének esetére kijelölt személyt, az elhárításra kijelölt személyeket (elhárító raj).

A helyi elhárítás irányításában résztvevők neve és elérhetősége:

NÉV	ELÉRHETŐSÉG
Elhárítás vezető:	
.....

Az elhárítás vezető távollétében az elhárítás vezetőjének a helyettese:

.....
-------	-------

Az elhárítási részfeladatokra a következő munkakörben dolgozókat (neve) jelölöm ki:

Életmentésre és az elsősegélynyújtásra:

.....
-------	-------

Rendfenntartásra, a pánikhangulat megakadályozására:

.....
-------	-------

Tulajdon tervszerű mentésére:

.....
-------	-------

Mentő kikerkező egységeinek eligazítására:

.....
-------	-------

A vészhelyzet jellegétől függően értesítendő személyek, szervezetek és elérhetőségük:

Segélyhívó telefonszámok:

Mentők: 104 vagy 112

Tűzoltóság: 105 vagy 112

Rendőrség: 107 vagy 112

Pécs telephely esetében:

Katasztrófavédelem:

Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:

(06-72) 514-860, Fax: (06-72) 514-863,

Közüzemi szolgáltatók:

E.ON elektromos hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-20-50-20

E.ON gáz hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-20-50-20

Tettye Forrásház Zrt. vízvezeték és csatorna meghibásodás:

Műszaki hibabejelentés 72/421-799, 72/421-700 (1-es menüpont) 0-24 óráig

Kaposvár telephely esetében:

Katasztrófavédelem:

Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:
(06-82) 528-994

Közüzemi szolgáltatók:

E.ON elektromos hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-20-50-20

E.ON gáz hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-301-301

Kaposvári Víz és Csatornamű Kft. vízvezeték és csatorna meghibásodás:

Műszaki hibabejelentés 82/316-157 0-24 óráig

Szekszárd telephely esetében:

Katasztrófavédelem:

Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:
(06-74) 504-700

Közüzemi szolgáltatók:

E.ON elektromos hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-20-50-20

E.ON gáz hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-42-42-42

Egyesült Regionális Önkormányzati Víziközmű Zrt. vízvezeték és csatorna meghibásodás:

Műszaki hibabejelentés 80/621-126 0-24 óráig

Szombathely telephely esetében:

Katasztrófavédelem:

Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:
(06-94) 513-430

Közüzemi szolgáltatók:

E.ON elektromos hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-533-533

Égáz-Dégáz Földgázelosztó Zrt. gáz hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-820-141

Vasvíz Zrt. vízvezeték és csatorna meghibásodás:

Műszaki hibabejelentés 80/201-232 0-24 óráig

Zalaegerszeg telephely esetében:

Katasztrófavédelem:

Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:
(06-92) 549-562

Közüzemi szolgáltatók:

E.ON elektromos hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-533-533

E.ON gáz hálózat hibabejelentés:

műszakihiba-bejelentés (ingyenes) 06-80-301-301

Zalavíz Zrt. vízvezeték és csatorna meghibásodás:

Műszaki hibabejelentés 80/202-178 0-24 óráig

A vészhelyzetről egyidejűleg értesíteni kell:

- a szervezeti egység vezetőjét vagy helyettesét;
- a PTE Munkabiztonsági Koordinációs Osztályt vezetőjét, elérhetőség hiányában helyettesét;
- a portaszolgálatot.

3. Beavatkozás

Gyors helyzetértékelés után meg kell kezdeni a veszélyhelyzet felszámolását, az elhárítást irányító vezető utasításai alapján addig, míg nem érkeznek meg a helyszínre a külső elhárítók.

Az észlelő személy és a jelzéseit nyugtázok, életük és testi épségük kockáztatása nélkül fogjanak hozzá a vészhelyzet elhárításához vagy terjedésének megakadályozásához. Ha az önerejű elhárítás reménytelen, akkor értesíteni kell a külső elhárítókat.

Az önerőből elháríthatatlan veszély esetén fel kell szólítani az ott tartózkodókat a veszélyzóna elhagyására.

4. A vészhelyzet elhárítása

Az elhárítást irányító vezető irányítja az elhárító személyzet tevékenységét, amíg azt át nem veszi egy jogosult külső vagy belső személy.

Hatásos védelmet biztosító egyéni védőeszköz nélkül olyan jellegű veszélyelhárítás, anyagi javak mentése nem végezhető, amelynek során az egyéni védőeszköz nélküli veszélyelhárítás balesetet vagy egészségkárosodást okozhat.

A mentést, a terület elhagyását körültekintően fegyelmezetten, kapkodás nélkül kell végezni.

A bejáratokat, átjárókat ki kell nyitni, szükség esetén az ajtókat nyitott állapotban rögzíteni kell, meg kell határozni a lehetséges menekülési irányokat és a területen tartózkodókat a kijáratok, biztonságos terület felé kell irányítani.

Az ott tartózkodókat fel kell szólítani a veszélyzóna elhagyására. A veszélyzónát minden személynek, aki nem vesz részt a mentésben, el kell hagyni, és a veszélyzónán kívül a mentést, menekülést nem akadályozva biztonságos helyen gyülekezni kell. A kiürítéskor meg kell győződni arról, hogy a riasztásról mindenki értesült és a veszélyzónát elhagyták. Az elhárítást, mentést vezetőnek intézkedni kell a lezárt helyiségek szükség szerinti kinyitása, a rend fenntartása, észrevételek, tanúk összeírása, a helyszín biztosítása, sérültek mentése, az illetéktelenek távoltartása érdekében.

Gondoskodni kell a rend és fegyelem fenntartásáról, a vagyon biztonságáról, a helyzet áttekinthetőségéről, a pánik megfékezéséről, helyszín biztosításáról, esetleges sérültek mentéséről, ellátásáról, az illetéktelenek távoltartásáról.

A munkahelyek berendezéseit, amelyek üzemelése további veszélyt jelenthet, le kell állítani.

Áramtalanítást kell végezni, de az áramtalanítás a mentést, gyors menekülést, veszélyhelyzet elhárítását nem akadályozhatja, veszélyeztetheti, további veszélyeket nem idézhet elő (pl. gépi szellőzés leállítása, világítás kikapcsolása, vezetékes telefonközpont működésének megszűnése).

Gázvezetékek lezárása, és ha ez veszélymentesen elvégezhető, a veszélyes anyagok, gázpalackok eltávolítása a veszélyzónából. A kiömlött veszélyes anyagot, a kármentéshez szükséges eszközökkel fel kell fogni, ha ez veszély nélkül elvégezhető.

Egy esetleges tűz esetén a Tűzriadó terv szerint kell eljárni. Kezdődő, kisméretű tűz eloltását a rendelkezésre álló kézi tűzoltó készülékekkel, eszközökkel kell megkísérelni.

Azonnal értesíteni kell a tűzoltóságot, ha a rendelkezésre álló eszközökkel a tűz oltása, elhárítása reménytelen.

A helyszínre érkező értesített külső elhárítókat tájékoztatni kell a kialakult vészhelyzetről, a továbbiakban a külső elhárítók vezetőjének utasításai szerint kell közreműködni.

Az elhárítást mindaddig folytatni kell, amíg az elhárítás vezetője a befejezésre utasítást nem ad és a veszély elhárítása saját vagy mások egészségét testi épségét nem veszélyezteti.

Energia központi elzárók helye:

Villamos főkapcsoló:.....

Gáz főkapcsoló:.....

Víz főkapcsoló:

Gőz főkapcsoló:.....

A mentés során felhasználható eszközök felsorolása, tárolási hely (pl: tűzoltó készülékek, tűzcsapok, kézikocsi, egyéni védőeszközök):

.....
.....

Közlekedési, menekülési útvonalak, vészkijáratok, gyülekezési hely:

.....

Elsősegélynyújtó felszerelés helye:

.....

A szervezeti egységnél elsősegélynyújtással megbízott személy neve, elérhetősége:

.....

A bekövetkezett vészhelyzet értékelése:

A vészhelyzet elhárítását vagy megszűnését követően értékelni kell, a károkat felmérni és azok helyreállítási lehetőségeit mérlegelni.

Teendők munkaszüneti vagy pihenőnapokon:

Az észlelés, jelzés, értesítés és az első beavatkozás feladatát a portán lévő személy végzi.

Az elhárítás egyéb tennivalóit az értesített és helyszínre érkező elhárítás vezetője határozza meg.

A szervezeti egység munkavállalói közül értesítendő személy neve és telefonszáma:

.....

Elérhetetlensége esetén értesítendő személy neve és telefonszáma:

.....

5. Felelősség

Az elhárítás vezető felelős a vészhelyzet elhárításának irányításáért.

Az elhárító személyzet tagonként viseli a felelősséget azért, hogy a kapott feladatát az elvárható módon végezze el.

6. A terv kiadása

A terv kiadása, alkalmazásának elrendelése számú egységvezetői utasítással történik.

A tervből egy példányt kapnak a munkahelyi vezetők.

A tervet a munkahelyeken egy példányt ki kell függeszteni.

A terv tartalmát minden dolgozónak/hallgatónak ismernie kell.

A mentési tervben foglaltakat évente egyszer dokumentáltan gyakoroltatni kell.

Jelen mentési terv tárolási (őrzési) helye:

.....

Vészhelyzetben az őrzött példányokból egyet-egyet át kell adni a külső elhárítóknak és az elhárítás vezetőjének.

A mentési tervet változás esetén szükség szerint pontosítani kell.

Pécs, 20..... év hó nap

.....
az elhárítás vezető személy

.....
az elhárítás vezető távollétében az elhárítás vezető személy helyettese

.....
az egység vezetője